

Til Økonomiudvalget

6. november 2006

Journalnr.
1101 -32 65 61

Vedrørende økonomiproblemerne inden for Børne - og Ungdoms-udvalgets område.

I mødet den 31. oktober 2006 udsatte Økonomiudvalget behandlingen af personalesagen om de fremtidige ansættelsesforhold vedrørende de to vicedirektører i Børne- og Ungdomsforvaltningen og anmodede overborgmesteren og borgmester Bo Asmus Kjeldgaard om i samarbejde med deres forvaltninger at revidere indstillingen til udvalget. På baggrund heraf vil der på Økonomiudvalgets møde den 7. november 2006 blive fremsat ændringsforslag om, at aftalen vedrørende Søren Stahl Nielsen ændres, således at han overgår til ansættelse som senioranalytiker i Børne- og Ungdomsforvaltningen, jf. nedenfor. Ændringen forhandles p.t. med Søren Stahl Nielsens organisation og vil så snart aftalen er på plads - så vidt muligt inden mødet den 7. november 2006 – blive fremsendt til Økonomiudvalget.

Om sagen skal der i øvrigt oplyses følgende:

Pr. 6. november 2006 forventer Børne- og Ungdomsforvaltningen et underskud på 234,9 mio. kr. på driften inden for Børne- og Ungdoms-udvalgets område i 2006. I regnskabet for 2005 blev der konstateret et underskud på 180 mio. kr. Heraf vedrørte 57 mio. kr. et underskud for 2004, som blev overført til 2005 og dermed indgik i det samlede merforbrug for 2005. Underskuddet er opstået ved

- Manglende sammenhæng mellem de i Borgerrepræsentationen vedtagne budgetter og de i Uddannelses- og Ungdomsforvaltningen (nu Børne – og Ungdomsforvaltningens) anvendte budgetudmeldingsmodeller. På Uddannelses- og Ungdomsudvalgsområdet har en stor del af budgettet været baseret på normeringer/timebudgetter for de enkelte skoler. En sådan budgetstyring stiller krav til, at der fra forvaltningens side løbende sikres en sammenhæng mellem den faktiske lønudvikling og de forudsætninger om gennemsnitsløn og lønudvikling, som budgetudmeldingerne er baseret på. Der har ikke været opbygget de nødvendige systemer til systematisk at sikre dette. Hertil kommer, at der ikke i tilstrækkelig grad har været opbygget systemer, der kan håndtere budgetstyring under det vilkår, at der ikke er sammenhæng mellem skoleår og regnskabsår.

Administrerende direktør

Rådhuset
1599 København V

Telefon
33 66 33 66

Telefax
33 66 70 10

www.kk.dk

- Manglende sammenhæng mellem aktivitetsstyring og økonomistyring. Der har ikke været en procedure, der har sikret, at den løbende udvikling i efterspørgslen efter de forskellige ydelser er blevet fulgt og systematisk har indgået i drøftelser om budgetrevisioner. Der er således ikke i tilstrækkelig grad været taget skridt til at rette op på budgettet, når den faktiske aktivitet har udviklet sig anderledes end forudsat.
- Manglende opfølgning på regnskab, herunder at der ikke løbende tages initiativ til at rette op på økonomien på skoler/institutioner med merforbrug. Dialogen mellem forvaltning og institutioner/skoler med stort merforbrug har været mangelfuld og usystematisk og flere institutioner/skoler har derfor kunnet køre med underskud i flere år i træk, uden at der er lavet en handleplan for at skabe balance i økonomien.

Underskud af denne størrelse rejser - uanset at det skal ses i forhold til udvalgets samlede budget på ca. 7, 2 mia. kr. i 2007 - et helt klart forventeligt og rimeligt spørgsmål om, hvor ansvaret herfor ligger, og hvilke konsekvenser det i givet fald må medføre.

Økonomiudvalget og Borgerrepræsentationen har løbende i overensstemmelse med de gældende retningslinier for tilsynet med kommunens økonomiske forhold fået forelagt og taget stilling til indstillinger fra Økonomiforvaltningen med oplysninger om den økonomiske situation inden for Børne- og Ungdomsudvalgets (tidligere Uddannelses- og Ungdomsudvalgets) område. I vedlagte notat af 30. oktober 2006 (bilag 1) er givet en kronologisk oversigt over de sager, som har været forelagt Borgerrepræsentationen og Økonomiudvalget i perioden 2004 - 2006, herunder regnskabsprognoser på baggrund af indberetninger fra Børne- og Ungdomsudvalget (tidligere Uddannelses - og Ungdomsudvalget) og regnskaberne for 2003, 2004 og foreløbigt regnskab for 2005.

Af oversigten fremgår blandt andet følgende:

- At Socialdemokraterne, Det Radikale Venstre, Socialistisk Folkeparti og Enhedslisten i konstitueringsaftalen efter kommunevalget havde aftalt, at der skulle gennemføres en konsulentundersøgelse om anvendelsen af ressourcer og organisering og ledelsen på folkeskoleområdet. Resultatet af undersøgelsen skulle fungere som beslutningsgrundlag for, om der skulle tilføres flere penge til folkeskoleområdet. Konsulentundersøgelsen blev gennemført af KLK, og Børne- og Ungdomsforvaltningen og Økonomiforvaltningen deltog i styregruppen for arbejdet. Rapporten blev forelagt Børne- og Ungdomsudvalget og Økonomiudvalget på møder hhv. den 10. og 9. maj 2006.

- Borgmester Bo Asmus Kjeldgaard rettede henvendelse til Økonomiforvaltningen i begyndelsen af februar måned 2006. I forbindelse med afrapporteringen af en undersøgelse af årsagerne til et konstateret merforbrug på 57 mio. kr. i 2004 og et forventet merforbrug i 2005 på 180 mio. kr., - hvoraf 57 mio. kr. vedrørte overførslen af merforbruget fra 2004 – besluttede Økonomiudvalget den 28. februar 2006, at Børne- og Ungdomsforvaltningen i samarbejde med Revisionsdirektoratet og Økonomiforvaltningen skulle udarbejde en redegørelse om økonomistyringen i Børne- og Ungdomsforvaltningen. I forbindelse hermed skulle det undersøges, hvorfor økonomistyringen ikke havde fungeret i 2004-2005, og der skulle udarbejdes en detaljeret plan til forbedring af økonomistyringen. Redegørelsen blev afleveret til Børne- og Ungdomsudvalget umiddelbart før sommerferien 2006 og til Økonomiudvalget den 15. august 2006 og indeholdt 23 konkrete forslag til forbedring af forvaltningens økonomistyring
- At Socialdemokraterne, Det Radikale Venstre, Socialistisk Folkeparti, Venstre, De konservative, Enhedslisten og Dansk Folkeparti i forbindelse med Budgetaftalen for 2007 har indgået aftale om, at Børne- og Ungdomsforvaltningen skal udarbejde en plan for genopretning af udvalgets økonomi. Planen skal resultere i, at udvalget får afviklet den oparbejdede gæld og får balance i udvalgets økonomi.

Det blev endvidere aftalt, at der skal ansættes et eksternt revisionsfirma, der får til opgave at bistå Børne- og Ungdomsudvalget og Børne- og Ungdomsforvaltningen med at opfylde genopretningsplanen og overfor Økonomiudvalget månedligt indestå for, at planen følges og i benægtende fald komme med forslag til nødvendige tiltag.

Genopretningsplanen blev behandlet i Børne- og Ungdomsudvalget den 25. oktober 2006, og ventes forelagt Økonomiudvalget den 14. november 2006 og Borgerrepræsentationen den 30. november 2006.

Vedrørende direktionen i Børne – og Ungdomsforvaltningen (tidligere Uddannelses- og Ungdomsforvaltningen) vurderede borgmester Bo Asmus Kjeldgaard et par måneder efter sin tiltræden som borgmester for Børne- og Ungdomsforvaltningen, at der på baggrund af forholdene i forvaltningen, og sammenholdt med at tidligere adm. direktør Peter Rasmussens åremålskontrakt udløb den 31. december 2006, var behov for meget hurtigt at få ansat en ny adm. direktør, der fremadret-

tet kunne påtage sig ledelsen af forvaltningen og ansvaret for realisering af de politiske beslutninger om styrkelse af folkeskoleområdet. Else Sommer blev derfor pr 1. august 2006 ansat som ny adm. direktør for Børne - og Ungdomsforvaltningen.

Forinden var det i foråret 2006 aftalt med Peter Rasmussen, at han i perioden fra 1. august 2006 og frem til udløbet af hans åremålsansættelse pr. 31.december.2006 skulle stå til rådighed for borgmesteren og forvaltningen. Denne ordning vil alt andet lige i princippet indebære en merudgift for kommunen til dækning af løn til to adm. direktører i 5 måneder på ca. 600.000 kr.

Efter 1. august 2006 vurderede borgmester Bo Asmus Kjeldgaard og adm. direktør Else Sommer, at der var behov for at få erstattet de to vicedirektører med to nye vicedirektører med de rigtige kompetencer til genopretning af de økonomiske forhold i forvaltningen. Else Sommer rettede derfor henvendelse til Økonomiforvaltningen, der indledte forhandlinger med de pågældende og deres organisation om deres fremtidige ansættelsesforhold. Forhandlingerne resulterede i de vilkårsaftaler, som blev forelagt Økonomiudvalget i mødet den 31. oktober 2006. Forinden var det over for Økonomiforvaltningen oplyst, at der ikke efter de foreliggende oplysninger var grundlag for at rejse disciplinærsager over for de pågældende som følge af tjenesteforseelse.

Kommunens merudgifter i forbindelse med de to vilkårsaftaler udgør til Jørn Larsen 1,2 mio. kr. Søren Stahl Nielsen fortsætter efter den indgåede aftale indtil udløbet af sin åremålskontrakt pr. 31. marts 2010 i en anden stilling i forvaltningen til en reduceret løn. I modsat fald skulle der have været indgået en vilkårsaftale om afsked på samme måde som for Jørn Larsens vedkommende.

Efter Økonomiudvalgets møde den 31. oktober 2006 har overborgmesteren i relation til de konstaterede budgetoverskridelser bedt om en juridisk redegørelse generelt om ansvarsforholdene i forbindelse med anvendelsen og overholdelsen af bevillingerne i kommunens budget og om, hvilke forudsætninger, der skal være opfyldt, for at kommunen kan gøre et eventuelt ansvar gældende. Det er belyst dels i Økonomiforvaltningens vedlagte notat af 31. oktober 2006 (bilag 2) og i Advokatfirmaet NorrbomVindings vedlagte redegørelse af 2. november 2006 (bilag 3).

I forbindelse med behandlingen af den konkrete sag om vilkårsaftalerne for de to vicedirektører, som blev forelagt Økonomiudvalget i mødet den 31. oktober 2006, har Økonomiudvalget tilkendegivet, at udvalget ikke ønsker, at vicedirektør Søren Stahl Nielsen bliver ansat som leder af en controllerenhed. Forvaltningen vil fremsætte ændringsforslag om, at Søren Stahl Nielsen i stedet ansættes som senior-

analytiker i forvaltningen. Endvidere er det umiddelbart holdningen, at situationen vedrørende den tidligere adm. direktør Peter Rasmussens ansættelsesforhold bør genovervejes på baggrund af det nu konstaterede betydelige underskud. Da et disciplinært ansvar imidlertid kun kan gøres gældende overfor tjenestemænd, der stadig er ansat i kommunen, er det Økonomiforvaltningens vurdering, at det under henvisning til, at Peter Rasmussens åremålskontrakt udløber den 31. december 2006, må anses for formålsløst på nuværende tidspunkt at indlede en nærmere undersøgelse af Peter Rasmussens eventuelle ansvar i forbindelse med det konstaterede underskud.

Den konkrete sag har imidlertid afdækket flere problemstillinger i kommunen, som Økonomiforvaltningen vil foreslå Økonomiudvalget, at der ses nærmere på. Det gælder:

- Kontrakterne i forbindelse med ansættelsen af ledende embedsmænd. Det har vist sig, at være meget dyrt at afskedige embedsmænd på åremålskontrakter, der ikke længere vurderes at have den fornødne kompetence til at bestride deres stillinger tilfredsstillende. Der er behov for en redegørelse for alternative muligheder for ansættelseskontrakter i forbindelse med ansættelse af ledende embedsmænd i kommunen. Derudover må det overvejes at bede KL, som aftalepart, om ved forhandling med personaleorganisationerne at få ændret rammeaftalen om åremålsansættelse, således at vilkårene for afskedigelse af åremålsansatte tjenestemænd fremover harmoniseres med vilkårene for afskedigelse af varigt ansatte tjenestemænd. I den forbindelse skal det nævnes, at åremålskontrakterne på det statslige område siden 1999 er harmoniseret på dette område.
- Københavns Kommunes Revisionsordning. Umiddelbart er det uklart, hvad årsagen er til, at Revisionen ikke på et meget tidligere tidspunkt har kunnet afdække problemerne med økonomistyringen og underskuddet i Børne- og Ungdomsforvaltningen. Efter loven om kommunernes styrelse (KSL) gælder der for Københavns Kommune en særlig revisionsordning, hvorefter revisionen af Københavns Kommunes regnskaber skal varetages af kommunens Revisionsdirektorat. Økonomiforvaltningen kommer med en indstilling til Økonomiudvalget og Borgerrepræsentationen om, at der rettes henvendelse til Indenrigs- og Sundhedsministeriet med henblik på, at der i KSL gives hjemmel til, at Københavns Kommune får mulighed for selv at vælge kommunens revision.
- Københavns Kommunes styreform indebærer uklarhed om ansvarsfordelingen mellem udvalgene, den politiske ledelse og forvaltningen. Det er et problem, som er generelt for ud-

valgsstyrede kommuner, at BR medlemmernes ansvar for kontrollen med den kommunale forvaltning er sammenblandet med deres ansvar for den umiddelbare opgavevaretagelse som medlemmer af de stående udvalg og Økonomiudvalget. Dette forhold vil blive nærmere beskrevet i redegørelsen om Københavns Kommunes styreform, som vil blive forelagt Økonomiudvalget i november – december måned 2006, og som vil indeholde forslag til en videre proces om eventuel ændring af kommunens styreform.

Bilag

1. Sager til Økonomiudvalget på baggrund af indberetninger fra Børne- og Ungdomsudvalget (tidligere Uddannelses- og Ungdomsudvalget) om den økonomiske situation på børne- og ungdomsområdet 2004-2006
2. Generelt om ansvarsforholdene i forbindelse med anvendelse og overholdelsen af bevillingerne i kommunens budget
3. Norrbom, Budgetoverskridelse i Børne- og Ungdomsforvaltningen